TISKOVÁ ZPRÁVA

28. 12. 2010

Nepůvodní druhy rostlin pronikají do vyšších nadmořských výšek

V horských oblastech České republiky přibývá nepůvodních druhů rostlin; za poslední dvě století do nich pronikla řada druhů, které k nám byly zavlečeny člověkem. To je důsledkem toho, že se vyšší nadmořské výšky za poslední dvě století postupně stávaly příhodnějším prostředím pro rostlinné invaze.

Ukazuje to studie skupiny vědců z Botanického ústavu AV ČR a Přírodovědecké fakulty UK, vycházející tento týden v časopise Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America (PNAS), která byla napsaná na pozvání redakční rady časopisu. To, že v posledních dvou stoletích nepůvodní druhy postupně pronikaly do vyšších nadmořských výšek, však není pouze důsledkem náhodného šíření druhů v prostoru a čase; se vzrůstajícím antropickým tlakem, tedy intenzivnějším osidlováním a turistickým využíváním těchto oblastí, a s měnícím se klimatem pronikaly druhy do vyšších nadmořských výšek stále snadněji. Autoři analyzovali informace o výskytu nepůvodních rostlin na více než 30 000 lokalitách, zaznamenaných na území České republiky od počátku 19. století a ukázali, že průměrná nadmořská výška lokality postupně vzrůstala. Přitom doba od zavlečení, po kterou je nepůvodní druh na našem území přítomný, měla na nadmořskou výšku menší vliv, než by se dalo čekat, kdyby bylo postupné pronikání do vyšších poloh důsledkem náhodného šíření v čase.

„To může mít závažné důsledky, protože horské oblasti byly dosud ve srovnání s nižšími polohami důsledků rostlinných invazí relativně ušetřeny. V těchto oblastech navíc leží řada zbytků relativně nenarušených ekosystémů, které mohou být v souvislosti s oteplováním v budoucnosti stále více ohroženy biologickými invazemi," dodává vedoucí autor studie Petr Pyšek.

Kontakt:
prof. **Petr Pyšek**, Botanický ústav AV ČR, Průhonice
e-mail: pysek@ibot.cas.cz, tel. 271015266

prof. **Vojtěch Jarošík**, Katedra ekologie PřF UK Praha
e-mail: jarosik@cesnet.cz, tel. 221951804

Pyšek P., Jarošík V., Pergl J. & Wild J. (2010) Colonization of high altitudes by alien plants over the last two centuries. – Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America /doi/10.1073/pnas.1017682108 (publikováno online 28. prosince 2010)

Fotografie: Kolotočník zdobný (*Telekia speciosa*), původem z Karpat a Balkánu, proniká do vyšších poloh, kde invaduje zejména podél vodních toků. Foto J. Pergl.